

Kitabu cha Danieli - Nambari Sitini na Mbili

*Kufunua Vito vya Thamani vya Maono ya Kinabii ya William Miller:
Uchunguzi wa Kihakiki kuhusu Kupotoka kwa Uadventista kutoka kwa 'Nuru
Kuu' na Mwito wa Kurejea kwenye Misingi ya Kweli*

Jeff Pippenger
2024-01-26

Vito vya ndoto ya William Miller vitang'aa mara kumi zaidi kuliko vilivyong'aa katika historia ya Wamillerite. Uelewa wa Wamillerite kuhusu maarifa yaliyoongezeka wakati wa historia yao ulikuwa sahihi, lakini haukukamilika. Uelewa wao unapowekwa katika muktadha sahihi zaidi wa kihistoria, unabainisha athari nzito zaidi, kwa kuwa haupanui tu kweli za kinabii zinazowakilishwa na vito hivyo, bali pia hutokeza mtihani kwa wanawali kumi wa siku za mwisho. Uelewa wa Wamillerite umeonyeshwa kwenye chati mbili za waanzilishi (1843 na 1850). Chati zote mbili zilikuwa utimizaji wa vibao vilivyotabiriwa katika sura ya pili ya Habakuki, na ukweli kwamba chati hizo zilikuwa utimizaji wa Habakuki, na pia kwamba kweli hizo zenyewe ndizo kweli za msingi za Uadventista, ulitambuliwa kuwa hivyo na Roho ya Unabii.

Uelewa wa baadhi ya kweli za msingi uliongezeka kwa utukufu wakati Wamileraiti waliongozwa kuuelewa patakatifu pa mbinguni na kweli zilizoambatana na patakatifu hilo, baada ya kukatishwa tamaa kubwa ya Oktoba 22, 1844. Lakini mabadiliko ya Uadventista kuingia katika hali ya Laodikia mnamo 1856, na kukataa kwao hatimaye "nyakati saba" mnamo 1863, yaliwaingiza katika jangwa la Laodikia. Hakuna kweli muhimu iliyotolewa kupitia Uadventista tangu miaka ya 1850. Ikiwa unatia shaka dai hilo, basi bainisha kwa nini si sahihi.

Wamileraiti walikuwa sahihi katika ufahamu wa Danieli sura ya pili, lakini ufahamu wao ulikuwa mdogo. Uadventista haujawahi kwenda zaidi ya ufahamu wa Wamileraiti. Leo, falme zote nane zinazowakilishwa katika Danieli sura ya pili zinaweza kuonekana, na vivyo hivyo ishara ya Danieli kuomba ili aelewe siri ya ndoto ya Nebukadneza. Siri hiyo inawakilisha siri ya mwisho ya kinabii (manabii wote wanabainisha siku za mwisho), na siri hiyo ya mwisho ya kinabii ndiyo ile Yohana anayoitambua kama Ufunuo wa Yesu Kristo. Siri hiyo hufunguliwa muhuri wakati "wakati umekaribia," kabla tu mlango wa rehema kufungwa, na sasa siri hiyo inafunguliwa muhuri, kwa wale wanaochagua kuona.

Uelewa wa Wamileraiti kuhusu "ya daima" katika kitabu cha Danieli ulitambuliwa kwa uvuvio kuwa sahihi, lakini kufikia mwaka 1901, Uadventista ulianza mchakato wa kuikataa kweli hiyo ya msingi, na kufikia miaka ya 1930, Uadventista ulikuwa umerudi kwenye mtazamo wa zamani wa Kiprotestanti, unaodai kwamba "ya daima" inawakilisha kipengele fulani cha huduma ya Kristo katika Patakatifu. Roho ya Unabii inasema kwamba mtazamo huo wa kishetani ulitoka kwa "malaika waliokuwa wamefukuzwa kutoka mbinguni." Leo, mtazamo sahihi wa Wamileraiti kuhusu "ya daima" unaweza kuonekana si tu kama ishara ya upagani, bali pia kama ishara ya uasi wa Uadventista, unaowaletea udanganyifu wenye nguvu wale wasioupenda ukweli.

Wamileraiti waliongozwa hadi tarehe sahihi ya ukomo wa kipindi cha miaka elfu mbili mia tatu, na Uadventista mara tu baada ya Kukatishwa Tamaa Kuu ulitambua nuru iliyoongezeka inayohusishwa na unabii huo, lakini kwa kukataa kwao “nyakati saba,” kuanzia 1856 hadi 1863, na hata hadi leo hii, hawajaona nuru inayoendelea kuongezeka kutoka kwa fundisho wanalodai kuwa ndilo nguzo yao kuu na msingi. Leo “nyakati saba” zinaweza kuonekana (na wale walio tayari kuona) kuwa zinahusishwa moja kwa moja na kila kipindi cha muda cha unabii wa miaka elfu mbili mia tatu.

Miaka arobaini na tisa ya kwanza inawakilisha mzunguko wa kupumzika kwa ardhi kila mwaka wa saba, unaorudiwa mara saba. Miaka mia nne na tisini inawakilisha si tu kipindi cha majaribio kwa Israeli ya kale, bali pia inaonyesha ni miaka mingapi ya uasi dhidi ya amri ya kuiacha ardhi ipumzike ingetokea ili kukusanya jumla ya miaka sabini ambayo ardhi ilizuiliwa kupumzika (ambayo ni kipindi cha utekwa kwa sababu ya uasi huo huo). Juma ambalo Kristo alithibitisha agano limeundwa kwa miaka mitatu na nusu hadi msalabani na miaka mitatu na nusu baada ya msalaba. Katika juma hilo Kristo alikuwa akiwakusanya watu wote, maana alisema kwamba akiinuliwa, angewakusanya watu wote.

Sasa hukumu ya ulimwengu huu; sasa mkuu wa ulimwengu huu atakupwa nje. Nami nikiinuliwa juu ya nchi, nitawavuta wote kwangu. Yohana 12:31, 32.

Siku elfu mbili mia tano ishirini ambazo Kristo alithibitisha agano na kukusanya watu kwake mwenyewe, zinawakilisha miaka elfu mbili mia tano ishirini ambayo Mungu aliwatawanya watu wake waasi, kwa sababu ya ugomvi wa agano lake. “Nyakati saba” zilizotekelezwa dhidi ya ufalme wa kaskazini wa Israeli, ziliwakilisha kutawanywa kwa miaka elfu mbili mia tano ishirini kulikokanzia mwaka 723 K.K. na kuishia 1798. Mwaka 538 unagawanya vipindi hivyo viwili na kuunda vipindi viwili mfululizo vya miaka elfu moja mia mbili na sitini. Kipindi cha kwanza kinawakilisha kukanyagwa kwa patakatifu na jeshi kwa mkono wa upagani, na cha pili kukanyagwa kulikotekelezwa na Upapa.

“Mara saba” ya miaka elfu mbili mia tano na ishirini dhidi ya ufalme wa kusini iliyoanza mwaka 677 KK, na kuisha mwaka 1844, ilikoma tarehe 22 Oktoba, 1844. Ni ishara ya laana ya agano, na ilihitimishwa kwa kupigwa kwa tarumbeta ya Yubile ambayo ilipaswa kupigwa katika Siku ya Upatanisho. Siku ya Upatanisho ya mfano halisi iliyoanza tarehe 22 Oktoba, 1844 inawakilisha kipindi cha wakati. Ni kipindi cha Hukumu ya Uchunguzi, na katika kipindi hicho tarumbeta ya Yubile inayohusishwa na mzunguko mtakatifu wa saba ilipaswa kupigwa.

Lakini katika siku za sauti ya malaika wa saba, atakapoanza kupiga baragumu, siri ya Mungu itakamilika, kama alivyowatangazia watumishi wake manabii. Ufunuo 10:7.

Upigaji wa tarumbeta ya saba, ulioanza tarehe 22 Oktoba 1844, unawakilisha tarumbeta ya Yubilei ya mzunguko mtakatifu wa saba, kama ilivyoainishwa katika Mambo ya Walawi sura ya ishirini na tano. Wafuasi wa Miller hatimaye walikuwa sahihi kuhusu kuweka tarehe ya unabii wa miaka elfu mbili mia tatu, na Uadventista ukaanza kuelewa zaidi kuhusu hilo mara tu baada ya Kukatishwa Tamaa Kuu, lakini “kito” la Miller la kipindi cha miaka elfu mbili mia tatu leo linang’aa mara kumi zaidi. Kila sifa ya kinabii ya vipindi saba vilivyowakilishwa ndani ya kipindi cha miaka elfu

mbili mia tatu, ina uhusiano wa moja kwa moja wa kinabii na miaka elfu mbili mia tano na ishirini (“mara saba”), ya Mambo ya Walawi sura ya ishirini na tano na ishirini na sita.

Wafuasi wa Miller walikataa dai la Uprotestanti uliopotoka na Ukatholiki kwamba usemi “wanyang’anyi wa watu wako,” ambao “walijiinua,” na “walianguka” ulikuwa ishara ya Antioko Epifane, nao walikuwa sahihi. Walijua na walitetea ukweli kwamba ni Roma ambayo, katika neno la kinabii la Mungu, imewakilishwa kama “wanyang’anyi wa watu wako waliothibitisha njozi,” si mfalme fulani wa Siria asiyejulikana na asiye na umuhimu wa kihistoria aliyethibitisha njozi.

Leo wanatheolojia Waadventista wanafundisha kwamba "wanyang'anyi wa watu wako" ni Antioko Epifane. Leo, hoja ambayo katika historia ya Wamilleraiti ilieleza kwamba watu wa agano la zamani waliokuwa wakiachwa pembeni hawakuelewa, wala hawakuweza kuelewa, maono hayo (ambayo yanathibitishwa na ufahamu sahihi wa "wanyang'anyi wa watu wako"), inarudiwa tena na watu wa agano la zamani ambao tena wanaachwa pembeni.

Pasipo maono, watu huangamia; bali ashikaye sheria, heri yake. Mithali 29:18.

Wamilleraiti walifundisha kwa usahihi kwamba miaka elfu mbili mia tano na ishirini (“mara saba”), ya Walawi 26, ilikuwa unabii wa wakati mrefu zaidi na wa mwisho katika Biblia, lakini Uadventista wa Laodikia ulikataa ‘kito’ hicho mwaka 1863, na leo inaonekana, (kwa wale wanaotaka kuona), kwamba si tu kwamba Wamilleraiti walikuwa sahihi walipotambua ‘mara saba’ kuwa unabii wa wakati mrefu zaidi katika Biblia, bali pia kwamba ‘laana’, ambayo ni ghadhabu ya Mungu, ilitekelezwa dhidi ya falme zote mbili za Israeli, ya kaskazini na ya kusini.

Leo mahitimisho husika ya ghadhabu hizo mbili, ambazo Kitabu cha Danieli kinazizungumzia (kama ilivyo kwa manabii wengine pia), yanaweza kuonekana kuwa mipaka miwili (mwanzo na mwisho) ya kipindi cha miaka arobaini na sita, wakati Kristo alipolisimamisha hekalu la Wamilleraiti, kama ilivyofanisishwa na siku arobaini na sita ambazo Musa alikuwa mlimani akipokea maagizo ya kusimamisha hema la kukutania la jangwani; na pia na miaka arobaini na sita ya ukarabati wa hekalu uliofanywa na Herode, ambao Mafarisayo waliutaja katika mazungumzo yao na Kristo kuhusu Yeye "kulifufua" kwa kulisafisha hekalu lililokuwa "limeharibiwa" na wachuuzi na wabadili fedha, na pia na ufufuo wa hekalu lake la kibinadamu lililoumbwa likiwa na kromosomu arobaini na sita. Leo, kweli za msingi za Wamilleraiti ziko sahihi kama ilivyokuwa daima, lakini sasa zina undani mara kumi zaidi.

Leo inaweza kuonekana (kwa wale walio tayari kuona), kwamba wakati Kristo alijitambulisha kama Palmoni (Mhesabu wa Ajabu, au Mhesabu wa Siri) katika aya ya kumi na tatu ya sura ya nane ya Danieli, alikuwa akiwasilisha uhusiano kati ya maono yaliyowakilisha kipindi cha miaka elfu mbili na mia tatu na maono mengine yaliyowakilisha kipindi cha miaka elfu mbili na mia tano na ishirini. Uhusiano wa vipindi hivi viwili vya kinabii unapopotambuliwa, inaonekana kuwa vinaunganishwa moja kwa moja na miaka elfu moja mia mbili na sitini ya utawala wa kipapa, ambayo nayo imeunganishwa na miaka elfu moja mia mbili na tisini ya Danieli kumi na mbili na pia miaka elfu moja mia tatu na thelathini na tano ya aya hiyo hiyo.

Kuna miunganiko mingi zaidi ya moja kwa moja ya vipindi vya kinabii vinavyohusishwa na maono mawili yaliyomo katika aya ya kumi na tatu na ya kumi na nne za Danieli sura ya nane, lakini yanatambuliwa tu na wale wanaotaka kuona. Lakini leo, zaidi ya miunganiko ya vipindi vyote vya wakati vinavyoletwa pamoja na maono hayo mawili, kuna ufunuo wa jina la Palmoni (Mwenye Kuhesabu wa Ajabu, au Mwenye Kuhesabu wa Siri). Wamileraiti walikuwa sahihi kuhusu aya hizo mbili, lakini kwa uelewa ulio na mipaka, na leo Uadventista upo tu katika giza totoro.

Simameni, mstaajabu; pigeni kelele, liaeni; wamelewa, lakini si kwa mvinyo; wanayumba-yumba, lakini si kwa kileo. Kwa maana Bwana amewamiminia roho ya usingizi mzito, akawafumba macho yenu; manabii wenu na wakuu wenu, yaani waonaji, amewafunika. Na maono yote yamekuwa kwenu kama maneno ya kitabu kilichotiwa muhuri, ambacho watu humkabidhi aliyeelimika, wakisema, Tafadhali, kisome; naye asema, Siwezi; maana kimetiwa muhuri. Kisha kitabu hukabidhiwa kwa asiye na elimu, wakisema, Tafadhali, kisome; naye asema, Sijui kusoma. Isaya 29:9-12.

Dada White anabainisha kwamba William Miller alipewa “nuru kuu” kuhusu kitabu cha Ufunuo, lakini ufahamu wake wa sura ya kumi na mbili, kumi na tatu, kumi na saba na kumi na nane za Ufunuo haukuwa, kwa ufupi, sahihi. Uelewa huo usio sahihi hauonyeshwi kwenye michoro miwili mitakatifu, bali kinachoonyeshwa kutoka katika kitabu cha Ufunuo, sura ya tisa, ndicho “kito” kinachoeleza kwamba Uislamu unawakilishwa na Ole tatu.

"Wahubiri na watu wameutazama kitabu cha Ufunuo kuwa cha mafumbo na chenye umuhimu mdogo kuliko sehemu nyingine za Maandiko Matakatifu. Lakini nikaona ya kwamba kitabu hiki kwa hakika ni ufunuo uliotolewa kwa manufaa maalum ya wale watakaoishi katika siku za mwisho, kuwaongoza katika kutambua nafasi yao ya kweli na wajibu wao. Mungu aliielekeza akili ya William Miller kwenye unabii na akampa nuru kuu kuhusu kitabu cha Ufunuo." Maandishi ya Mapema, 231.

Usemi "nuru kuu" katika maandishi ya Dada White ni wa kuelimisha sana. Miller alielewa makanisa, mihuri na tarumbeta za Ufunuo, kwa kuwa malaika watakatifu "walielekeza akili yake" juu ya masuala haya. "Nuru kuu" iliyotolewa kwa Miller iliwekewa mfano kwenye meza mbili takatifu, na kweli za mafundisho zilizokuwa "nuru kuu" zilitambuliwa katika ndoto yake kama "vito". Uadventista ulipewa ile "nuru kuu" na ukaanza kuifunika kwa vito bandia kuanzia mwaka 1863. Kanuni ya "nuru" ni kwamba "nuru" ndiyo Kristo hutumia kuhukumu mtu au watu.

Si tu kwamba "nuru" inawahukumu watu, bali pia "nuru" ambayo wangeweza kuwa nayo kama hawangepinga (kama walivyofanya mwaka 1856, mojawapo tu ya mifano mingi). Sifa nyingine inayohusishwa na "nuru" ni kwamba "nuru" inayokataliwa huzalisha kiwango kinacholingana cha giza. Uadventista ulikataa na kuificha "nuru kuu" iliyotolewa na Mungu kwa Miller inayowakilisha misingi ya Uadventista.

Yule aonaye yaliyofichika, asomaye mioyo ya watu wote, asema kuhusu wale waliopata "nuru kuu:" 'Hawahuzuniki wala kustaajabu kwa sababu ya hali yao ya maadili na ya kiroho.' Naam, wamechagua njia zao wenyewe, na nafsi zao hupendezwa na machukizo yao. Nami pia

nitachagua udanganyifu wao, na nitaleta hofu zao juu yao; kwa sababu nilipoita, hakuna aliyejibu; niliposema, hawakusikia; bali walitenda mabaya mbele ya macho Yangu, wakachagua kile kisichonipendeza.' 'Mungu atawapelekea udanganyifu wenye nguvu, ili waamini uongo,' kwa sababu hawakupokea upendo wa kweli, ili wapate kuokolewa,' 'bali walipendezwa na udhalimu.' Isaya 66:3, 4; 2 Wathesalonike 2:11, 10, 12.

Mwalimu wa mbinguni aliuliza: 'Ni udanganyifu gani wenye nguvu zaidi unaweza kuipotisha akili kuliko udanganyifu wa kujifanya kwamba unajenga juu ya msingi sahihi na kwamba Mungu anakubali matendo yako, ilhali kwa kweli unatekeleza mambo mengi kulingana na sera za kidunia na unatenda dhambi dhidi ya Yehova? Ee, huu ni udanganyifu mkubwa, udanganyifu wa kuvutia, unaoteka akili wakati watu ambao "wamewahi kuijua kweli," wanakosea kwa kuchukua mfano wa utauwa kuwa roho na nguvu zake; wanapodhani kwamba wao ni matajiri na wameongezeka kwa mali na hawahitaji kitu chochote, ilhali kwa kweli wanahitaji kila kitu.' Ushuhuda, juzuu ya 8, 249, 250.

Laodikia, ambayo Uadventista uligeuka kuwa mwaka 1856, inawakilisha wale waliowahi kupewa "nuru kuu", lakini wamekusudiwa kupokea "udanganyifu mkubwa" wa Wathesalonike wa Pili, huku muda wote wakiamini kwamba msingi wa uongo walioujenga kupitia kuingiza sarafu na vito bandia umeamriwa na Mungu, ilhali kwa kweli ni msingi uliojengwa juu ya mchanga. Uadventista ni "kanisa ambalo limekuwa na nuru kuu, ushahidi mkubwa", lakini ni "kanisa" ambalo limetupilia mbali "ujumbe ambao Bwana ametuma", na tangu hapo limepokea "madai yasiyo na mantiki kabisa na dhana za uongo na nadharia za uongo".

Wahudumu wasiotakaswa wanajiweka kinyume na Mungu. Wanamsifu Kristo na mungu wa dunia hii kwa wakati mmoja. Wakati kwa kukiri tu wanampokea Kristo, wanamkumbatia Baraba, na kwa matendo yao wanasema, 'Si mtu huyu, bali Baraba.' Na wote wanaosoma mistari hii, watie maanani. Shetani amejigamba kuhusu kile anachoweza kufanya. Anafikiri kuvunja umoja ambao Kristo aliomba uwepo katika kanisa Lake. Anasema, 'Nitatoka niende na kuwa roho ya uongo ili kuwadanganya ninaoweza, kukosoa, na kuhukumu, na kupotosha.' Iwapo mwana wa udanganyifu na shahidi wa uongo atakaribishwa na 'kanisa ambalo limepata nuru kuu,' lenye ushahidi mkubwa, basi kanisa hilo litatupilia mbali ujumbe ambao Bwana ametuma, na kupokea madai yasiyo na mantiki kabisa na dhana za uongo na nadharia za uongo. Shetani anacheka upumbavu wao, kwa maana anajua ukweli ni nini.

Wengi watasimama kwenye mimbari zetu wakiwa na mwenge wa unabii wa uongo mikononi mwao, uliowashwa kutoka kwa mwenge wa jehanamu wa Shetani. Ikiwa mashaka na kutokuamini vitathaminiwa, wahudumu waaminifu wataondolewa kutoka kwa watu wanaodhani wanajua mengi. 'Lau ungelijua,' alisema Kristo, 'hata wewe, angalau katika siku hii yako, mambo yale yapasayo amani yako! lakini sasa yamefichwa machoni pako.'

Hata hivyo, msingi wa Mungu umesimama thabiti. Bwana anawajua wale walio Wake. Mhudumu aliye takaswa hapaswi kuwa na hila katika kinywa chake. Anapaswa kuwa wazi kama mchana, huru kutokana na kila doa la uovu. Huduma na vyombo vya habari vilivyotakaswa vitakuwa nguvu katika kuangaza nuru ya ukweli juu ya kizazi hiki kipotovu. Nuru, ndugu, tunahitaji nuru zaidi. Pigeni baragumu Sayuni; pigeni mbiu ya tahadhari katika mlima mtakatifu. Kusanyeni jeshi la Bwana, wakiwa na mioyo iliyotakaswa, ili wasikie

atakalosema Bwana kwa watu Wake; kwa maana amezidisha nuru kwa wote watakaosikia. Na wawekwe tayari wakiwa na silaha na vifaa, nao waje vitani—kwa kumsaidia Bwana dhidi ya wenye nguvu. Mungu mwenyewe atafanya kazi kwa ajili ya Israeli. Kila ulimi wa uongo utanyamazishwa. Mikono ya malaika itaangusha mipango ya udanganyifu inayoandaliwa. Ngome za Shetani hazitashinda kamwe. Ushindi utaandamana na ujumbe wa malaika wa tatu. Kama vile Kamanda wa jeshi la Bwana alivyoangusha kuta za Yeriko, ndivyo watu wa Bwana waishikao amri zake watakavyoshinda, na maadui wote wapinzani watahindwa. Mtu yeyote asilalamike juu ya watumishi wa Mungu waliowajia na ujumbe uliotumwa kutoka mbinguni. Msiendeleo kuwatafuta dosari, mkisema, 'Wana msimamo thabiti kupita kiasi; wanasema kwa nguvu mno.' Huenda wakasema kwa nguvu; lakini je, si jambo linalohitajika? Mungu atatia mshtuko masikioni mwa wasikilizaji ikiwa hawatazingatia sauti Yake wala ujumbe Wake. Atawashutumu wale wanaopinga neno la Mungu.

Shetani ameweka kila hatua iwezekanayo ili pasije kuja miongoni mwetu, sisi kama watu, chochote cha kutukemea na kutukaripia, na kutuhimiza tuyaondoe makosa yetu. Lakini kuna watu watakaobeba sanduku la Mungu. Baadhi watatoka miongoni mwetu; hawatalibeba tena sanduku hilo. Lakini hawa hawawezi kujenga kuta za kuizuia kweli; kwa maana itaendelea kusonga mbele na kupanda juu hadi mwisho. Hapo zamani Mungu amewainua watu, na bado anao watu wanaosubiri wakati ufaao, waliotayarishwa kutekeleza maagizo yake; watu watakaopenya viziwi ambavyo ni kama tu kuta zilizopakwa chokaa isiyotiwa nguvu. Mungu anapowatia watu Roho Wake, watafanya kazi. Watatangaza neno la Bwana; watapaza sauti zao kama tarumbeta. Kweli haitapunguzwa wala kupoteza nguvu zake mikononi mwao. Watawaonyesha watu maasi yao, na nyumba ya Yakobo dhambi zao. Ushuhuda kwa Wahudumu, 409-411.

Kuitambulisha ishara ya kishetani ya "the daily" kama ishara ya Kristo ni kuwasifu "Kristo na mungu wa dunia hii kwa wakati mmoja." Ingawa kwa kauli wanampokea Kristo, wanamkumbatia Baraba, na kwa matendo yao husema, 'Si mtu huyu, bali Baraba.' Kweli zilizoonyeshwa katika ndoto ya Miller kama "vito," na pia zilizoonyeshwa kwa taswira juu ya meza mbili takatifu, ndizo "nuru kuu," ambayo Miller alipewa, na ambayo Uadventista umeikataa.

Wanadai kuwa wanamsifu Kristo kwa kutumia alama ya kishetani, na wanadai kwamba wamesimama juu ya msingi wa Mungu, ilhali huo ni msingi bandia unaoleta udanganyifu mkubwa kwa wote wanaochukua msimamo wao juu ya ule muundo wa mafundisho ulio na hitilafu. Hakuna jipya chini ya jua, na Israeli ya kisasa inatembea tu katika nyayo za kinabii za Israeli ya kale.

Jambo moja linanilemea roho yangu: ukosefu mkubwa wa upendo wa Mungu, ambao umepotea kwa sababu ya upinzani wa kudumu dhidi ya nuru na ukweli, na kwa sababu ya ushawishi wa wale waliokuwa wakijishughulisha kwa bidii katika kazi, ambao, licha ya ushahidi mwingi uliokusanywa, wametumia ushawishi wao kuudhoofisha kazi ya ujumbe ambao Mungu ametuma. Ninawaelekeza kwa taifa la Wayahudi na kuuliza, Je, tunapaswa kuwaacha ndugu zetu wapite njia ile ile ya upinzani kipofu, hadi mwisho kabisa wa wakati wa rehema? Ikiwa kuna wakati wowote watu walihitaji walinzi wa kweli na waaminifu, ambao hawatanyamaza, watakao lia mchana na usiku, wakitoa maonyo ambayo Mungu ametoa, basi ni Waadventista wa Sabato. Wale ambao wamepata nuru kuu, fursa zilizobarikiwa, ambao,

kama Kapernaumu, wamekuzwa hadi mbinguni kwa upande wa upendeleo, je, kwa kutokufaidi wataachwa katika giza linalolingana na ukubwa wa nuru waliyopewa?

"Ninatamani kuwasihii ndugu zetu watakaokusanyika katika Mkutano Mkuu kuzingatia ujumbe uliotolewa kwa Walaodikia. Ni hali ya namna gani ya upofu waliyo nayo! Suala hili limeletwa mbele ya uangalizi wenu mara kwa mara, lakini kutoridhika kwenu na hali yenu ya kiroho hakujawa kwa kina na kwa uchungu wa kutosha kuleta matengenezo. 'Wasema, Mimi ni tajiri, nami nimejitajirisha, wala sihitaji kitu chochote; wala hujui kwamba wewe ni mnyonge, wa kuhurumiwa, maskini, kipofu, na uchi.' Hatia ya kujidanganya iko juu ya makanisa yetu. Maisha ya kidini ya wengi ni uongo." Manuscript Releases, juzuu ya 16, 106, 107.

"Kapernaumu" ulikuwa mji ambao Yesu alichagua kuwa mji wake mwenyewe.

Huko Kapernaumu Yesu alikaa katikati ya safari Zake za kwenda na kurudi, na pakaja kujulikana kama 'mji Wake mwenyewe.' Ulikuwa kando ya Bahari ya Galilaya, na karibu na mipaka ya tambarare nzuri ya Genesareti, kama si juu ya tambarare hiyo kabisa. Tamaa ya Vizazi Vyote, 252.

Kristo alichagua Kapernaumu kama vile alivyokuwa ameichagua Yerusalemu zamani.

Na kwa mwanawe nitampa kabila moja, ili Daudi mtumishi wangu apate daima taa mbele zangu katika Yerusalemu, mji niliouchagua mimi ili kuweka jina langu humo. 1 Wafalme 11:36.

Kristo alichagua Uadventista kama mji wake mwaka 1844, na kufikia mwaka 1863, Uadventista ulikuwa umejenga upya mji wa "Yeriko", ishara ya starehe na utajiri wa Walaodikia. Kama ilivyokuwa kwa Israeli ya kale, ndivyo ilivyo pia kwa Israeli ya sasa. Uadventista unaamini kwamba wao ni raia wa mji maalum wa Mungu, lakini wameukataa "mwanga mkuu" unaotoa ushahidi wa uraia. Kama ilivyokuwa Shilo, wakati wa Eli, Hofni na Finehasi, Uadventista utahukumiwa kulingana na "mwanga mkuu" walipewa fursa ya kuupokea.

Miongoni mwa wale wanaokiri kuwa watoto wa Mungu, ni uvumilivu mdogo kiasi gani umeonyeshwa, maneno ya uchungu mangapi yamesemwa, na shutuma kali nyingi kiasi gani zimetolewa dhidi ya wale wasio wa imani yetu. Wengi wamewaona wale wa makanisa mengine kama wenye dhambi wakuu, ilhali Bwana hawaoni hivyo. Wale wanaowaangalia hivyo wanachama wa makanisa mengine, wanahitaji kujinyenyekesha chini ya mkono wa Mungu mwenye nguvu. Wale wanaohukumiwa na watu hao huenda wamepata nuru ndogo tu, fursa chache na haki maalum chache. Kama wangelikuwa na nuru ambayo wengi wa washiriki wa makanisa yetu wamekuwa nayo, huenda wangeendelea kwa kasi kubwa zaidi, na kuiwakilisha imani yao kwa ulimwengu kwa njia bora zaidi. Kuhusu wale wanaojisifu kwa nuru yao, ilhali wanashindwa kuenenda ndani yake, Kristo asema, 'Lakini nawaambia, Itakuwa afadhali kwa Tiro na Sidoni siku ya hukumu kuliko kwenu. Na wewe, Kapernaumu [Waadventista Wasabato, waliopata nuru kuu], uliyetukuzwa mpaka mbinguni [kwa upande wa upendeleo], utashushwa hata kuzimu; kwa kuwa kama miujiza yenye nguvu iliyotendeka kwako ingalitendeka Sodoma, ingalikuwa imesimama hata leo. Lakini nawaambia, ya kwamba itakuwa afadhali kwa nchi ya Sodoma siku ya hukumu, kuliko kwako.' Wakati huo Yesu

akajibu akasema, 'Nakushukuru, Ee Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umeficha mambo haya kwa wenye hekima na wenye busara [katika makadirio yao wenyewe], ukayafunua kwa watoto wachanga.'

'Na sasa, kwa kuwa mmefanya matendo haya yote, asema Bwana, nami niliwaambia, nikiamka mapema na kunena, lakini hamkusikia; nikawaita, lakini hamkujibu; kwa hiyo nitatenda kwa nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, ambayo mnaitumainia, na kwa mahali pale nilipowapa ninyi na baba zenu, kama nilivyotenda huko Shilo. Nami nitawatupa mbali na macho yangu, kama nilivyowatupa ndugu zenu wote, naam, uzao wote wa Efraimu.'

Bwana ameanzisha miongoni mwetu taasisi za umuhimu mkubwa, nazo zinapaswa kuendeshwa, si kama taasisi za kidunia zinavyoendeshwa, bali kwa utaratibu wa Mungu. Zinapaswa kuendeshwa kwa kuzingatia utukufu wake peke yake, ili kwa njia zote nafsi zinazopotea ziokolewe. Kwa watu wa Mungu ushuhuda wa Roho umewafikia, na bado wengi hawajazingatia makemeo, maonyo, na mashauri.

'Sikieni sasa hili, enyi watu wapumbavu wasio na ufahamu; wenye macho, lakini hawaoni; wenye masikio, lakini hawasikii: Je, hamniogopi mimi? asema Bwana; je, hamtetemeki mbele ya uso wangu, mimi niliyeweka mchanga kuwa mpaka wa bahari kwa amri ya milele, ili bahari isiupite; na ijapokuwa mawimbi yake hujivurumisha, hayawezi kushinda; ijaponguruma, hayawezi kuupita? Lakini watu hawa wana moyo wa ukaidi na uasi; wameasi na wameondoka. Wala hawasemi mioyoni mwao, na tumche sasa Bwana Mungu wetu, atupaye mvua, ya kwanza na ya vuli, kwa majira yake; hutuwekea majuma yaliyowekwa ya mavuno. Maovu yenu yamegeuza mbali mambo haya, na dhambi zenu zimewazuia mema kuwafikia. . . . Hawahukumu kesi, kesi ya yatima, lakini wanastawi; wala haki ya wahitaji hawaihukumu. Je, nisiyawaadhibu kwa mambo haya? asema Bwana; je, nafsi yangu isilipize kisasi juu ya taifa kama hili?'

Je, Bwana atalazimishwa kusema, 'Usiombe kwa ajili ya watu hawa, wala usipaze kilio wala dua kwa ajili yao, wala usifanye maombezi kwangu; kwa maana sitakusikiliza?' 'Kwa hiyo mavua yamezuiliwa, wala kumekuwa hakuna mvua ya masika. . . . Je, hutaniita tangu sasa, Baba yangu, wewe ndiwe kiongozi wa ujana wangu?' Review and Herald, Agosti 1, 1893.

Tutaendelea na uchambuzi wetu wa "nuru kuu" iliyotolewa kwa William Miller kuhusu kitabu cha Ufunuo katika makala ijayo.

Wakati Kristo alipokuja ulimwenguni kuonyesha kwa mfano dini ya kweli, na kutukuza kanuni ambazo zinapaswa kuongoza mioyo na matendo ya wanadamu, udanganyifu ulikuwa umewashika kwa kina wale waliokuwa wamepata nuru kuu kiasi hicho, hata wasielewe tena ile nuru, wala hawakuwa na mwelekeo wa kuachana na mapokeo kwa ajili ya ukweli. Walimkataa Mwalimu wa mbinguni, wakamsulubisha Bwana wa utukufu, ili waendeleo kushikilia desturi na mabuni yao wenyewe. Roho ileile inadhihirishwa duniani leo. Wanadamu hawako radhi kuchunguza ukweli, kusudi mapokeo yao yasivurugwe, na mpangilio mpya wa mambo usiletwe. Kwa wanadamu kuna hali ya daima ya kuwa wepesi kukosea, na wanadamu kwa asili wana mwelekeo wa kutukuza sana mawazo na maarifa ya kibinadamu, ilhali kile cha kimungu na cha milele hakitambuliki wala hakithaminiwi. Ushauri juu ya Kazi ya Shule ya Sabato, 47.